

Raising Employability of Women
through entrepreneurial Activities
fostering Rural Development

PŘÍPADOVÁ STUDIE

TATJANA ŠTANCAR POPRASK
Ekološka kmetija Potočnik-Poprask

ÚVOD

Ekologický statek Potočnik Poprask se nachází v údolí Paka. Farmu bychom mohli popsat jako průměrnou slovinskou farmu s rozlohou 6 ha orné půdy a 8 ha lesa, chovající původní plemeno skotu „cika“, přičemž pod farmu také spadají nejrůznější multifunkční aktivity. Paní Tatjana Štancar spolu se svým manželem řídí farmu a její činnosti: pečou chleba a pečivo tradičním způsobem, organizují vzdělávání na farmě, provádějí přímý prodej z farmy, jsou zapojeni do cestovního ruchu, zpracovávají potraviny rostlinného původu a nabízejí zapůjčování techniky. Tatjana byla zaměstnána jako učitelka zeměpisu a historie na základní škole po dobu 10 let. Před šesti lety se rozhodla změnit život, zůstala na farmě a začala péct a prodávat chléb. Své podnikání rozšiřuje a vylepšuje a své výrobky prodává v 15 obchodech po celém Slovinsku.

1. OSOBNÍ INFORMACE

 Jméno: Tatjana Štancar Poprask

 Věkové rozmezí: 46 +

 Vzdělání: Tatjana má vysokoškolské vzdělání a je učitelkou historie a geografie. Absolvovala také NVQ (Národní odbornou kvalifikaci) pro bylinkáře. Zúčastnila se řady kurzů pořádaných KGZ Celje - Zemědělským lesnickým institutem a MAS - místní akční skupinou v údolí Horní Savinja, jakonapříklad: tradiční pečení chleba, zpracování mléka, zpracování ovoce a zeleniny atd.

 Zaměstnání: Tatjana se podílí na řízení ekologické farmy a má na starost multifunkční aktivity jako je např.: pečení chleba a pečiva tradičním způsobem, pořádání vzdělávacích aktivit na farmě, marketing zemědělských produktů a domácích výrobků, turistické aktivity (kromě ubytování). Pracuje na plný úvazek.

2. PROFIL FARMY

 Adresa:
Ekološka kmetija Potočnik Poprask, Skorno 27, 3327 Šmartno ob Paki.

 Rozloha farmy v ha: 6 ha orné půdy a 8 ha lesa.

 Rok, od kterého farmářka pronajímá farmu nebo ji vlastní: V roce 2003 se Tatjana vdala na farmu a v roce 2013 začala s multifunkčními aktivitami.

Počet pracovníků na farmě:

	PLNÝ ÚVAZEK	ČÁSTEČNÝ ÚVAZEK/SEZÓNÍ PRACOVNÍCI	ŽENY
Členové rodiny	2	1-1-Syn student	1
Ostatní pracovníci, kteří nejsou rodinní příslušníci	1		1-studentka

 Popis farmy: Farma Potočnik Poprask je držitelem ekologického certifikátu již 20 let, jedná se o farmu se smíšenými aktivitami a je plně soběstačná. Nachází se v obci Skorno, mimo hlavní silnici, v kopcovitém svahu. Otec manžela zdědil farmu od jedné ženy, o kterou se ve stáří stala jeho rodina. Tatjana a její manžel Aleš jsou oba pojištěni. Ve Slovinsku se sociální pojištění farmářů skládá ze tří povinných pojištění (důchodového a invalidního pojištění, zdravotního pojištění a pojištění rodičovské péče). Farma se také nachází v oblasti s méně příznivými podmínkami, proto získává dotace z Programu na rozvoj venkova. Orná půda se využívá především jako pastvina pro zvířata a také na pěstování obilovin, jako je špalda a pohanka, z jejichž mouky se na farmě peče. Poslední 2 roky chovali stádo skotu plemene „cika“, které je vhodnější pro kopcovitou krajinu než plemeno Simmental, které má mnohem větší váhu. V menší stodole mají asi 10 kusů skotu, chovají také prasata - křížence vietnamského plemene, sezónně chovají původní plemeno prasat “krškopoljska”, kuřata a pávy. Pro vlastní potřebu z lesa těží dřevo a používají ho na výrobu štěpky.

 Webové stránky a sociální síť: <https://poisci.me/ponudnik/ekoloska-kmetija-potocnik-popraskales-poprask-smartno-ob-paki/>

3. MULTIFUNKČNOST / VENKOVSKÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Tatjana přenáší své zkušenosti z práce ve škole na farmu. Na farmu přijíždějí školní skupiny, kterým představují, co práce na farmě obnáší a také se zde seznamují s kulturním dědictvím krajiny. Farma se také podílí na tzv. pastýřských dnech, kdy s pomocí sousedů organizují pro studentské skupiny stříhání ovcí. Prostřednictvím zemědělské činnosti a dalších aktivit přispívají k ochraně a kultivaci krajiny. Kromě základní zemědělské činnosti Tatjana zjistila, že výroba pekařských výrobků jim zajišťuje dobré živobytí (vyrábí až 20 druhů různých sušenek, strouhanky, chleba atd.). Produkuje také džemy a bylinné sirupy. Farmu navštěvují různé skupiny turistů, kterým nabízejí produkty z jejich obchodu. Dále pořádají tzv. vědecké a technologické dny pro místní studenty a dny otevřených dveří na různá témata (pohanka, estragon ...), jejichž návštěvníci jsou z blízka i daleka. Pod farmu také patří starý intenzivní sad (typu tall spindle) o nějž se starají. Najdeme v něm stromy s původními odrůdami jabloní, hrušní a ořešáků, jejichž plody se používají pro výrobu marmelád a džusů.

Milé farmářky! Naší misí je žít a pracovat na farmě. Vaše práce a aktivity jsou vaše trumfová karta. Odvažte se vystoupit z davu a proměnit svou práci a radost v misi nebo v podnikání, které vám vydělá peníze a dodá Vám sebevědomí.

4. ÚVAHY, ŠKOLENÍ / ZAPOJENÉ KOMPETENCE

▣ Obecné úvahy:

Tatjana byla 10 let zaměstnána jako učitelka historie a zeměpisu na základní škole. V malé farmě viděla potenciál proměnit svou vášeň pro pečení v podnikatelskou příležitost, kterou v průběhu let budovala a nyní pro ně představuje solidní příjem. Tatjana se zároveň také stará o domácnost a výchovu tří synů společně se svým manželem. Podílí se na sezónních pracích a administrativní (účetní) práci na farmě, což ji zabere asi polovinu času. Z dalších činností věnuje většinu času pečení a výrobě rostlinných produktů. Své pedagogické zkušenosti využívá při práci se školními skupinami, které se účastní přírodovědných a technických dnů připravených Tatjanou a je během nich představena mimo jiné práce na farmě. Práce na farmě provádí její manžel a ona sama, ale také zapojují studentku, pro kterou je Tatjana mentorkou. Hlavními důvody rozvoje diverzifikace činností na farmě byla touha zůstat na farmě a vytvořit pracovní místa, zvýšit příjmy farmy a chránit krajinu. Podle jejího názoru jsou rozdíly mezi muži a ženami v práci takové, že muži jsou racionální a ženy emotivní (sama Tatjana reaguje a činí rozhodnutí rychleji). Díky práci si váží sama sebe a uvědomila si svoji hodnotu. Tatjana je také společensky aktivní a je členkou představenstva turistického sdružení Šmartno ob Paki a členkou dozorcí rady MAS v Horním Savinji a v údolí Sale. Snaží se každý rok přicházet s nabídkou nového produktu. Trvá na kvalitě produktů a jejich ruční výrobě. Jejimi produkty jsou domácí chléb, různé druhy sušenek, bylinkové sirupy, likéry a marmelády (ingredience pocházejí z farmářské produkce, pokud je to možné). Polotovary a hotové výrobky kontroluje sama, aby potvrdila jejich kvalitu.

Zaměstnávání žen považuje za jednu z aktivit, které mají vliv na zachování krajiny. V posledních dvaceti letech se ženy staly rozhodnějšími, jsou více samostatné a jejich role ve společnosti je více aktivní. Sociální prostředí také podporuje podnikání žen. S rostoucím trendem domácích výrobků a podobných produktů a služeb se vytvářejí dobré podmínky pro zaměstnávání ve venkovských oblastech. Podnikající žena musí být odhodlaná, odvážná a vytrvalá (příjem většinou přichází až po 2-3 letech od začátku podnikání). Spolupráce s partnerem na farmě je velmi důležitá a týká se zejména finančních rozhodnutí.

Školení/kompetence (znalosti, dovednosti, přístupy) zvláště relevantní pro procesy:

Vystudovala obor geografie a historie 10 let vyučovala na základní škole. Touha po nezávislosti ji vedla k hledání práce na farmě. Absolvovala NVQ - národní odbornou kvalifikaci pro bylinkářství. Neustále navštěvuje povinné vzdělávací kurzy, aby získala finanční prostředky z Programu rozvoje venkova 2014–2020, M10 - Platby v oblasti agroenvironmentálně-klimatických opatření. Účastní se různých workshopů a školení v rámci projektů EU, zaměřených zejména na kulturní dědictví, etnologii, podnikání a profesní dovednosti.

Během práce na farmě si rozvinula následující kompetence: manuální dovednosti, komunikace – dokonce se naučila pracovat se sociálními sítěmi, vytrvalost, tvořivost, podnikavost.

Chtěla by získat více znalostí v ekonomii, kalkulaci cen, tržní komunikaci, prezentaci trhu, organizování a koordinaci různých aktivit - jak zefektivnit pracovní procesy.

Tatjana uvedla, že vytváření volného času je velmi důležité a že ženy podnikatelky si musí také najít čas na rodinu, sousedy a kamarády.

SWOT analýza:

SILNĚ STRÁNKY
S

Samostatná výdělečná činnost, samostatnost, možnost příjmu, ochrana zemědělství a venkovských oblastí, osobní a podnikatelský rozvoj.

SLABĚ STRÁNKY
W

Příjem přichází až po několika letech, nedostatečné podnikatelské a marketingové dovednosti, vzdálenost od trhu, počáteční investice.

PŘÍLEŽITOSTI
O

Vytváření pracovních míst, zahrnující ženy a členy rodiny, vytvoření trhu s místními výrobky, rozšíření aktivit, spolupráce na více aktivitách.

HROZBY
T

Snížení dotací a podpůrných opatření pro rozvoj venkova snižují kupní sílu žadatelů, rychle se zvyšující nabídka stejných produktů.

PARTNEŘI

Association Générale
des Producteurs de
Blé et autres céréales
(Francie)
www.agpb.com

Biotehniški center Naklo
(Slovinsko)
www.bc-naklo.si

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace soukromého
zemědělství ČR
(Česká republika)
www.asz.cz

Centrum Doradztwa
Rolniczego w Brwinowie
- Branch in Krakow
(Polsko)
www.cdr.gov.pl

Unión de Agricultores
y Ganaderos – Jóvenes
Agricultores de Jaén
(Španělsko)
www.coagjaen.es

European Landowners' Organization

European Landowners'
Organization
(Belgie)
www.europeanlandowners.org

On Projects Advising SL
(Španělsko)
www.onprojects.es

KONTAKTUJTE NÁS

Twitter: @REWARD_ERASMUS

Facebook: @REWARDERASMUS

Webová stránka: reward-erasmus.eu

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací odpovídá výlučně autor. Publikace nerepresentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.
Projekt č.: 2018-1-FR01-KA202-047809